

Utdanningsdirektoratet  
Postboks 9359 Grønland  
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref  
22/4907-24

Dato  
27. januar 2023

**Tillegg nr. 2 til tildelingsbrev for 2023 med oppdrag 2023-010 om  
informasjons- og veiledningsmateriell for en trygg og inkluderende  
russefeiring og skoleavslutning**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oppdrag nr:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2023-010                                                                                            |
| Oppdrag:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Informasjons- og veiledningsmateriell for en trygg og inkluderende russefeiring og skoleavslutning. |
| Frist:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 1. mai 2023                                                                                         |
| Finansiering:<br>budsjettkap., post og<br>prosjektnummer                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer.                                         |
| <b>Bakgrunn for oppdraget:</b><br>Russefeiringen og markeringen av skoleavslutningen i videregående opplæring utfordrer for noen elever deres rett til å tilhøre et godt og inkluderende skolemiljø. Elever, foreldre og andre aktører melder om blant annet utenforskap, kjøpepress og ekskludering i forbindelse med russefeiringen. Etter opplæringsloven har alle elever rett til et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, trivsel og læring, jf. opplæringslovens kapittel 9 A. |                                                                                                     |
| <b>Beskrivelse av oppdraget:</b><br>Utdanningsdirektoratet bes om å utarbeide eller oppdatere informasjons- og veiledningsmateriell som kan bidra til at alle elever opplever en god og inkluderende russefeiring og skoleavslutning. Det er viktig at informasjons- og veiledningsmateriellet gjøres kjent for alle aktuelle målgrupper.                                                                                                                                                  |                                                                                                     |
| <b>Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:</b><br>Vi ber om at Utdanningsdirektoratet involverer og vurderer samarbeid med andre relevante aktører.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                     |

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

**Rapportering etter gjennomført oppdrag:**

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes enten beskjed om at oppdrag er utført eller det som skal eventuelt skal leveres, til [Postmottak@kd.dep.no](mailto:Postmottak@kd.dep.no) med kopi til [Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no](mailto:Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no), [jens.rydland@kd.dep.no](mailto:jens.rydland@kd.dep.no) og [maria.grodal@kd.dep.no](mailto:maria.grodal@kd.dep.no) innen 01.05.2023.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)  
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen  
rådgiver

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Kopi

Riksrevisjonen

Utdanningsdirektoratet  
Postboks 9359 Grønland  
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref  
22/4907-30

Dato  
6. februar 2023

**Tillegg nr 3 til Utdanningsdirektoratet for 2023 med oppdrag 2023-011 om sekretariatsfunksjon for ekspertgruppe som skal for utrede nasjonalt senter for yrkesfag**

Kunnskapsdepartementet (KD) viser til tidligere dialog, og gir herved Utdanningsdirektoratet felles oppdrag med Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir) om sekretariatsfunksjon for ekspertgruppe som skal utrede nasjonalt senter for yrkesfag.

|                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|----------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Oppdrag nr:                                              | 2023-011                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Oppdrag:                                                 | Sekretariatsfunksjon for ekspertgruppe som skal utrede nasjonalt senter for yrkesfag                                                                                                                                                                                                                                       |
| Frist:                                                   | 1. oktober 2023                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Finansiering:<br>budsjettkap., post og<br>prosjektnummer | Utgifter til ekspertgruppen og sekretariatsfunksjonen dekkes med 0,5 mill. kroner over kap. 258 post, 21 (HK-dir) og 0,5 mill. kroner over kap. 226, post 21 (Udir). KD vil tildele midlene i tillegg til tildelingsbrev for virksomhetene, etter planen i forbindelse med overføringer av ubrukte midler i 2022 til 2023. |

**Bakgrunn for oppdraget:**

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil: Etablere eit nasjonalt senter for yrkesfag.

Kunnskapsdepartementet (KD) ledet høsten 2022 arbeidet med å utarbeide et mandat for utredning av et nasjonalt senter for yrkesfag. Arbeidet ble utført i samarbeid med en arbeidsgruppe bestående av medlemmer fra LO, NHO, YS, Spekter, KS, AV-dir og Udir. KD og partene ble enige om mandat 14. oktober 2022. Se vedlegg.

KD har videre besluttet å nedsette en ekspertgruppe med representanter for partene i arbeidslivet som skal utrede et nasjonalt senter i henhold til mandatet. Ekspertgruppen oppnevnes av KD og har representanter fra; LO, NHO, YS, Spekter; KS, Virke, Utdanningsforbundet, Elevorganisasjonen, Arbeids- og velferdsdirektoratet, IMDi, Udir og HK-dir. Se vedlagte navneliste.

I tillegg har KD besluttet at HK-dir og Udir i fellesskap skal ha ansvar for sekretariatsfunksjonen for ekspertgruppen.

#### **Beskrivelse av oppdraget:**

I henhold til mandatet skal ekspertgruppen utrede hvilket formål og oppgaver et slikt senter skal ha for å bidra til å styrke dagens organisering av fag- og yrkesopplæringen.

Sekretariatsfunksjonen for ekspertgruppen vil blant annet innebære oppgaver som å

- innkalle til – og organisere møter i ekspertgruppen
- utarbeide saksframlegg
- bidra til å fremskaffe relevant kunnskapsgrunnlag
- skrive utredningsrapporten

HK-dir og Udir blir i fellesskap enige om ressursbruk og hvordan sekretariatet skal organiseres.

Ekspertgruppen skal ledes av Jens Bjørnåvold. Bjørnåvold har inngått egen kontrakt med KD om ledervervet, i tråd med rammene i Statens Personalhåndbok (SPH). Avtalen innebærer at Bjørnåvold bidrar med et definert omfang av arbeidsinnsats, rammene for dette avklares nærmere mellom ham og sekretariatet.

De øvrige medlemmene i ekspertgruppen skal ikke få møtegodtgjørelse, med unntak av medlemmer som kan dokumentere tapt arbeidsfortjeneste. Representanter som har reiseutlegg skal få dekket dette.

#### **Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:**

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

Oppdraget skal gjennomføres i samarbeid mellom Udir og HK-dir.

#### **Rapportering etter gjennomført oppdrag:**

Når oppdraget er utført, gir direktoratet beskjed til KD v/avdeling for videregående opplæring, fagskole og kompetansepolicy (VFK) om at oppdraget er utført og leverer sluttrapport til [postmottak@kd.dep.no](mailto:postmottak@kd.dep.no) med kopi til [Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no](mailto:Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no) innen 01.10.2023.

Med hilsen

Erik Blom-Dahl (e.f.)  
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen  
rådgiver

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Kopi

Riksrevisjonen

## **Nasjonalt senter for yrkesfag – utredningsmandat**

### **Bakgrunn**

I Hurdalsplattformen står det at regjeringen vil: Etablere eit nasjonalt senter for yrkesfag.

SSB anslår at Norge vil mangle om lag 90 000 fagarbeidere i 2035 dersom dagens situasjon legges til grunn. For å ha nok arbeidsfolk til å utføre nødvendige oppgaver i samfunnet er det avgjørende å ha en fag- og yrkesopplæring som utvikler seg i takt med arbeidslivet, og som er tilpasset samfunnets, bedriftenes og den enkeltes behov.

Norsk økonomi og arbeidsliv endrer seg raskt. Nye jobber og arbeidsformer kommer til i takt med at ny teknologi utvikles. Skal vi nå målene i Paris-avtalen fram mot 2050 må vi skape mange nye grønne arbeidsplasser innenfor nye næringer som batteri, karbonfangst- og lagring og andre tilstøtende industrier. Flere utviklingstrekk innen digitalisering, demografiske endringer og globalisering påvirker kravene til fagarbeiderne i tiden framover. Et viktig fortrinn for Norge har i mange år vært evnen vi har til å utdanne høyt kvalifiserte fagarbeidere som evner å gjøre jobben på en god måte og tilpasse seg endringene som kommer. Høy kvalitet i fag- og yrkesopplæringen vil være avgjørende for Norge framover.

Det er et overordnet mål for regjeringen er at flere unge og voksne skal velge, fullføre og bli kvalifisert til et fag- eller svennebrev eller høyere yrkesfaglig utdanning gjennom. Det bør være et felles mål å styrke kvalitets- og utviklingsarbeidet i fag- og yrkesopplæringen og å se fagopplæringen mer i et sammenhengende løp med høyere yrkesfaglig utdanning.

### **Innhold og prosess**

Regjeringen har besluttet å nedsette en arbeidsgruppe med representanter for partene i arbeidslivet. Arbeidsgruppen skal i første omgang utrede tiltak for hvordan man kan realisere målet om et nasjonalt senter for yrkesfag, herunder hvilke fordeler og ulemper et slikt senter vil ha.

Det viktigste en utredning må søke å finne svar på er hvilket formål og hvilke oppgaver et senter kan ha som styrker dagens organisering av fag- og yrkesopplæringen. Det er flere interessante områder som kan legges til et nasjonalt senter, for eksempel innenfor rådgivning, forskning og utrednings- og utviklingsarbeid. Her bør man også se hen til erfaringer fra både nasjonale og internasjonale sentra.

Utredningsarbeidet må se nærmere på finansiering av et senter og skal synliggjøre muligheten for samfinansiering mellom stat, fylkeskommuner og partene/næringsliv.

#### **Særlig om myndighetsoppgaver**

Regjeringen har i sin behandling besluttet at opplæringslovens bestemmelser skal ligge til grunn. Dagens roller og ansvarsdeling knyttet til myndighetsoppgaver på ulike nivå, skal i utgangspunktet ligge fast. Dette gjelder særlig oppgaver knyttet til plikter og ansvar for fylkeskommunene og rettigheter for elever og lærlinger, jf. opplæringsloven.

Det vil i utredningen også være naturlig å se hen til oppgaver som ligger under lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven) og lov om mesterbrev i håndverk og annen næring (mesterbrevloven).

### *Formelle rammer*

Utredningen skal følge kravene i den statlige utredningsinstruksen ([Utredningsinstruksen - regjeringen.no](https://www.regjeringen.no)). Dette innebærer at utredningen som et minimum skal beskrive hva som er problemet i dag og hva vil vi oppnå, hvilke tiltak som er relevante, hvilke prinsipielle spørsmål tiltakene reiser, positive og negative virkninger av tiltakene, varighet og hvem som blir berørt, administrative og økonomiske konsekvenser, hvilke tiltak som anbefales og begrunnelsen for dette, samt hva som er forutsetningene for en vellykket gjennomføring.

### **Utredningen skal:**

1. Beskrive dagens partssamarbeid og de ulike partenes roller og ansvar for fag- og yrkesopplæringen. Beskrive statens og fylkeskommunens myndighetsoppgaver og forvaltningsansvar for fag- og yrkesopplæringen.
2. Vurdere styrker og svakheter ved organiseringen av dagens fag- og yrkesopplæring, samt hvordan dette bidrar til at fagopplæringen inngår i et sammenhengende løp med høyere yrkesfaglig utdanning.
3. Beskrive hvilke oppgaver eller områder som kan bli bedre ivaretatt av eksisterende aktører i fag- og yrkesopplæringen, eller som ikke blir oppfylt på en tilfredsstillende måte med dagens ansvarsdeling. Beskrive eventuelle overlapper og mangler.
4. Vurdere erfaringer fra både nasjonale og internasjonale sentra i arbeidet med et nasjonalt senter.
5. Vurdere hvordan konklusjonene fra pkt 1- 4 vil kunne løses av et nasjonalt senter for yrkesfag, og vurdere hvorvidt det er noen oppgaver/behov som ikke vil kunne løses best av et slikt senter.
6. Beskrive formål, oppgaver og målgrupper for et nasjonalt senter, med utgangspunkt i konklusjonene i utredningen.
7. Vurdere økonomiske og administrative konsekvenser av tiltakene. Utrede modeller for organisering og samfinansiering mellom staten, fylkeskommuner og partene/næringslivet.

### **Tidsplan for arbeidet:**

Arbeidsgruppen skal levere sin utredning innen 01. oktober 2023.

## Navneliste ekspertgruppe for Nasjoanlt senter foryrkesfag

| Organisasjon:           | Representanter:                                                                                                                                                   |
|-------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Leder av ekspertgruppen | Jens Bjørnåvold<br><a href="mailto:jbjornavold@gmail.com">jbjornavold@gmail.com</a><br>Tlf.                                                                       |
| LO                      | Benedikte Sterner<br><a href="mailto:benedikte.sterner@lo.no">benedikte.sterner@lo.no</a><br>Tlf 91674231                                                         |
| NHO                     | Jørgen Leegaard<br><a href="mailto:Jorgen.Leegaard@bnl.no">Jorgen.Leegaard@bnl.no</a><br>Tlf: 48148240                                                            |
| YS                      | Einar Hanisch<br><a href="mailto:enar.hanisch@delta.no">enar.hanisch@delta.no</a><br>Tlf. 90787409                                                                |
| Spekter                 | Ingrid Paaske Gulbrandsen<br><a href="mailto:ingrid.gulbrandsen@spekter.no">ingrid.gulbrandsen@spekter.no</a><br>Tlf. 93450321                                    |
| KS                      | Eiliv Fougner Janssen<br><a href="mailto:eiliv.fougner.janssen@rogfk.no">eiliv.fougner.janssen@rogfk.no</a><br>Tlf. 48122517                                      |
| Virke                   | Sandra Herlung<br><a href="mailto:sandra.herlung@virke.no">sandra.herlung@virke.no</a><br>tlf: 41568827                                                           |
| Utdanningsforbundet     | Ingunn Bonnet Wetterstad<br><a href="mailto:ingunn.bonnet.wetterstad@utdanningsforbundet.no">ingunn.bonnet.wetterstad@utdanningsforbundet.no</a><br>Tlf. 93838546 |
| Elevorganisasjonen      | <u>Lucie Ariel Marie Nilsen Myrheim</u><br><a href="mailto:lucie@elev.no">lucie@elev.no</a><br>Tlf. 990277376                                                     |
| AV-dir                  | Torkilseng, Marianne<br><a href="mailto:Marianne.Torkilseng@nav.no">Marianne.Torkilseng@nav.no</a><br><a href="tel:97714457">Tlf. 97714457</a>                    |
| IMDi                    | Sharmila Haugen<br><a href="mailto:shha@imdi.no">shha@imdi.no</a><br>Tlf. 92073001                                                                                |
| Udir                    | Anne Katrine Kaels<br><a href="mailto:Anne.Katrine.Kaels@udir.no">Anne.Katrine.Kaels@udir.no</a><br>Tlf. 41633495                                                 |
| HK-dir                  | Else Kathrine Nesmoen<br><a href="mailto:else.kathrine.nesmoen@hkdir.no">else.kathrine.nesmoen@hkdir.no</a><br>Tlf. 91127010                                      |

|               |                                                                                                           |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Fagskolerådet | Jens Christian Thysted<br><a href="mailto:jens.thysted@vtfk.no">jens.thysted@vtfk.no</a><br>Tlf. 35917755 |
|---------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|

Utdanningsdirektoratet  
Postboks 9359 Grønland  
0135 OSLO

Deres ref

Vår ref  
22/4907-46

Dato  
28. februar 2023

**Tillegg nr. 4 til tildelingsbrev til Utdanningsdirektoratet for 2023 med oppdrag 2023-12 om tilskuddsordninger til utsatte barn og unge**

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                             |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Oppdrag nr:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 2023-012                                                    |
| Oppdrag:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Tilskuddordninger til utsatte barn og unge                  |
| Frist:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 31. mars 2023                                               |
| Finansiering:<br>budsjettkap., post og<br>prosjektnummer                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | Oppdraget gjennomføres innenfor direktoratets driftsrammer. |
| <b>Bakgrunn for oppdraget:</b> <p>De fleste barn og unge i Norge har gode oppvekstsvilkår. Samtidig er det en økende bekymring for at særlig barn og unge som har behov for hjelp fra flere tjenester, ikke får et tilstrekkelig tjenestetilbud eller tiltak som treffer behovet. I en rekke forskningsrapporter, offentlige utredninger, stortingsmeldinger og tilsyn fremkommer det at samarbeidet og samhandlingen mellom tjenestetilbudene i flere tilfeller ikke er god nok. Vi viser for øvrig til likelydende tekst i tildelingsbrevene til blant andre Udir, Hdir, Bufdir og Avdir når det gjelder <i>Samarbeid for utsatte barn og unge</i> <sup>1</sup></p> <p>Tilskudd er et viktig virkemiddel overfor kommunene. Departementer og statlige virksomheter forvalter samlet og innenfor hver sektor store ressurser. En viktig problemstilling er hvordan vi</p> |                                                             |

<sup>1</sup> Utdanningsdirektoratet skal ta initiativ til og bidra i tverrsektorielt samarbeid om barn og unge på direktoratsnivå. Direktoratene skal støtte opp om mål og ambisjoner for departementenes kjernegruppe for utsatte barn og unge. Bufdir koordinerer arbeidet.

bedre kan utnytte dette virkemiddelet for å nå målet om bedre, mer helhetlig og koordinerte tjenester til barn og unge.

#### *Dagens pilot for programfinansiering*

Etter innspill fra direktoratene i 0-24- samarbeidet ble det startet opp et forsøk (en pilot) med programfinansiering. Dette ble gjort ved å slå sammen deler av fem tilskuddsordninger i fire departement rettet mot målgruppen utsatte barn og unge, til én pott som ble lagt inn under KDs budsjett (kap. 226, post 64). 12 kommuner i Trøndelag, Innlandet, Vestfold og Telemark er med i forsøket. Piloten startet opp i 2020 og var ment å gå ut 2022, men er blitt forlenget til ut første halvår 2023 på grunn av pandemien. Formålet med forsøket har vært å øke kommunenes handlingsrom, stimulere til utviklingsarbeid og fremme samarbeid mellom tjenester slik at utsatte barn og unge får et bedre tjenestetilbud.

Med bakgrunn i erfaringer fra piloten, tidligere utredninger, og mål om bedre samordning av statlige virkemidler når det gjelder tjenestetilbudet til utsatte barn og unge, er det nedsatt en tverrdepartemental arbeidsgruppe bestående av Kunnskapsdepartementet, Barne- og familiedepartementet, Arbeids- og inkluderingsdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet. Gruppen har sitt utgangspunkt i kjernegruppen for utsatte barn og unge og skal vurdere videre bruk av programfinansiering og eventuelt foreslå innretning for en videreføring opp mot kommende budsjettprosesser.

#### **Beskrivelse av oppdraget:**

I forbindelse med arbeidet med å vurdere videre bruk av programfinansiering, ber vi i første omgang om at Utdanningsdirektoratet vurderer mulige tilskudd/tilskuddsordninger rettet mot kommuner som kan være aktuelle til å inngå i programfinansiering på området utsatte barn og unge og deres familier. Dette innbefatter tilskudd/tilskuddsordninger som direktoratet selv forvalter og ordninger der forvaltningen er delegert til Statsforvalter, og både tilskudd/tilskuddsordninger som i dag ligger på 60- poster, 21- poster eller ev. andre poster. I vurderingen ber vi om en beskrivelse av fordelene og ulempene ved at tilskuddet/tilskuddsordningen innlemmes i en programfinansiering. Det kan vurderes om deler av eller hele tilskuddsordninger skal inngå i programfinansieringen. Vi ber også direktoratet om å gi en kort beskrivelse av tilskuddet/-tilskuddsordningen, og eventuelt mulige utfordringer knyttet til grenseoppgang mellom eksisterende tilskuddsordninger og en form for programfinansiering, herunder samarbeidet mellom ulike tilskuddsforvaltere.

Vi ber også direktoratet vurdere om det kan være andre piloter, prosjekter, eller lignende rettet mot kommuner som kan vurderes innlemmet i en ny programfinansiering.

Likelydende oppdrag er sendt Hdir, Bufdir og Avdir.

Ved behov vil direktoratene bli involvert i arbeidet på nytt på egnet tidspunkt.

#### **Føringer for hvordan oppdraget skal utføres:**

Oppdraget skal utføres i tråd med prinsippene i utredningsinstruksen.

Det skal alltid redegjøres for økonomiske og administrative konsekvenser av oppdraget. Dersom det oppstår budsjettbehov som følge av oppdraget utover det som fremgår av dette oppdraget, skal KD varsles.

**Rapportering etter gjennomført oppdrag:**

Når direktoratet anser oppdraget som utført, sendes det som skal leveres til [Postmottak@kd.dep.no](mailto:Postmottak@kd.dep.no) med kopi til [Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no](mailto:Etatsstyringsgruppen@kd.dep.no) og Monja Marie Evdahl [mme@kd.dep.no](mailto:mme@kd.dep.no) innen 31. mars 2023.

Med hilsen

Kjersti Flåten (e.f.)  
ekspedisjonssjef

Grethe Daal Berentzen  
rådgiver

*Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer*

Kopi

Riksrevisjonen